

RUSZANY (7) *part praet pass impf*

ruszany (3), **ruszan** (3), ruszany *a.* ruszan (1).

-an-, -ån.

sg m N (praed) ruszån (3), [ruszany]. \diamond *f N* ruszan(a) (1). \diamond *pl N subst* ruszan(e) (3).

Składnia dopełnienia sprawcy: ruszany od czego (1) *BielKron*, *czym* (1) *ModrzBaz*.

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

1. *Wprawiany w ruch, który a. którym się porusza* (2) : [przykazał Bóg uczynić dom] trzemi ścianami zamknięty [...] / áby od wchodu łłońcá był przyłtęp wolny / z dełzczeń łtoiących / z drzewá Setim dobrze łpoione / á áby od wiátru nie były rułzáne *BielKron* 33.

W porównaniu (1): *Lecz by tego żędáć trzebá / áby iedne práwá łpifáne były włzytkim ludziom / ktorzi iednego Páná máią / iáko też członki iednego ciáłá / iednym duchem bywáią oczerłtwiáne / rułzáne [moventur] / y rządzone. ModrzBaz* 92v.

2. *Przenoszony na inne miejsce, usuwany* (1) : [a gdyby [gwarek] nie zapłacił, tedy zapowiedz ma dopuszczona być, [...] a gdy ołow w zapowiedzi iest, nie ma ruszany być pod winą 50 grzywień *OrdunekGórn* 42.]

ruszany skąd (1): *Wtym tez pod tą confederatyą gwałtow wKoscielech czynic niemaią wszakze corpora hactenus sepulta niemaią bydz nizkąd ruszane. ActReg* 16.

3. *Zachęcany, pobudzany [czym]* (1) : *marya panna lałky bozey pelna gdy byua prołzbamy rułzana lałką na nałz łtey pelnołczy uyleua. PatKaz I* 2v.

4. *Niepokoiony; molestus JanStat* (2) :

ruszan w czym (1): *Abowiém tákowé liłty ku tákiému dowodowi / áby kto z poddánych náłzych miał byđz w máiętnołciách rułzan [literas ... molestandi aliquem ex subditis nostris JanStat 288] / łkázuiemy byđz nıkczemné y nieważné. SarnStat* 329.

W połączeniu szeregowym (1): [skazujemy] áby żaden z poddánych náłzych nie mógl byđz rułzan / gában [molestari JanStat 288] / y ku nieprzełpieczeńłtwu o máiętnołci łwe przywodzón *SarnStat* 328.

5. *Pozbawiany urzędu* (1) :

Wyrażenie: »z miełca ruszan« (1): *Przeto iefli ten [niepożyteczny sołtys] tym łpofobem / iákom powiedział / bywa z miełcá rułzan [plectitur] / czemuby też niepożyteczni Biłkupi / [...] niepożyteczni Sędziowie [...] z mieylcá niemieli być rułzeni? ModrzBaz* 99.

Synonim: 3. gaban.

Cf NIERUSZANY, RUCHANY, RUSZAĆ